

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Γραφείου ΟΕΥ Μόσχας

Νοέμβριος 2016

Επιμέλεια: Ηλίας Θανασάς, Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αικατερίνη Γκίκιζα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αντωνία Παπαδοπούλου, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

14, Spiridonovka ul., 123001, Μόσχα, Ρωσική Ομοσπονδία
Τηλ.: +7 495 5393860, Fax: +7 495 5393864, E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr

10^η Σύνοδος Μεικτής Διυπουργικής Επιτροπής Οικονομικής, Βιομηχανικής, Τεχνολογικής και Επιστημονικής Συνεργασίας Ελλάδας-Ρωσίας, Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2016

Η 10^η Σύνοδος της Μεικτής Διυπουργικής Επιτροπής Οικονομικής, Βιομηχανικής, Τεχνολογικής και Επιστημονικής Συνεργασίας (ΜΔΕ) μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ρωσικής Ομοσπονδίας έλαβε χώρα στην Αθήνα στις 4 Νοεμβρίου 2016 υπό την συμπροεδρία του τότε Υφυπουργού Εξωτερικών, κ. Δημήτρη Μάρδα, και του Υπουργού Μεταφορών της Ρωσικής Ομοσπονδίας, κ. Μαξίμ Σοκόλοφ.

Η Επιτροπή εξέτασε την τρέχουσα κατάσταση της ελληνο-ρωσικής οικονομικής συνεργασίας, καθώς και τις προοπτικές ενίσχυσής της. Σε αυτό το πλαίσιο, έγινε επισκόπηση της προόδου που έχει σημειωθεί στο διάστημα που μεσολάβησε από την 9^η Σύνοδο ΜΔΕ (Σότσι, 24 Νοεμβρίου 2015) και πιο συγκεκριμένα των εξελίξεων στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, της αγροτικής παραγωγής, της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας, του τουρισμού, της διαπεριφερειακής συνεργασίας, της

βιομηχανίας και των μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων.

Κατά τη συνεδρίαση, τα μέρη εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την εντατικοποίηση της συνεργασίας κατά τα τελευταία έτη και επιβεβαίωσαν το έντονο ενδιαφέρον εκατέρωθεν για περαιτέρω εμβάθυνσή της, εστιάζοντας κυρίως στους τομείς της ενέργειας, του τουρισμού, των επενδύσεων σε μεταφορικές υποδομές και της επιστήμης και τεχνολογίας.

Η επόμενη, 11^η κατά σειρά, Σύνοδος της Επιτροπής θα πραγματοποιηθεί το 2017 στη Ρωσική Ομοσπονδία.

Διμερές εμπόριο Ελλάδας-Ρωσίας Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2016

Η πτωτική πορεία που καταγράφει το διμερές εμπόριο Ελλάδας - Ρωσίας τα τελευταία έτη, αν και παρουσίασε σημάδια επιβράδυνσης, συνεχίστηκε και κατά το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2016.

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, που έχουν αντληθεί από τη Eurostat, ο όγκος εμπορίου μειώθηκε κατά 26,6% και ανήλθε σε 1,9 δισ. Ευρώ.

Οι ελληνικές εξαγωγές διαμορφώθηκαν σε περίπου 150 εκ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 4,6%.

Οι εισαγωγές από τη Ρωσία ανήλθαν σε 1,7 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 28%.

Το εμπορικό ισοζύγιο, παρά τη βελτίωσή του, παρέμεινε έντονα ελλειμματικό για τη χώρα μας.

Σύνολο διμερούς εμπορίου Ελλάδας – Ρωσίας, Ιαν.-Σεπ. 2016

σε εκ. €	Ιαν.- Σεπ. 2016	Ιαν.- Σεπ. 2015	Μεταβολή
Εξαγωγές	149,7	157,0	-4,6%
Εισαγωγές	1.742,3	2.419,7	-28,0%
Όγκος Εμπορίου	1.892,0	2.576,7	-26,6%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-1.592,5	-2.262,6	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας

Όσον αφορά στη σύνθεση των ελληνικών εξαγωγών προς τη Ρωσία, την πρώτη θέση, με μερίδιο 13,7%, κατέλαβαν οι εξαγωγές ενδυμάτων από γούνα, αξίας 20,5 εκ. ευρώ, οι οποίες συνεχίζουν να παρουσιάζουν σημαντική μείωση κατά 34,4%. Ακολουθούν τα λάδια πετρελαίου με μερίδιο 12,5%, τα ακατέργαστα καπνά με 7,7%, τα φύλλα και ταινίες από αργίλιο με 4,3% και τα επιβατικά πλοία με 4,2%.

Από την πλευρά των εισαγωγών από τη Ρωσία, το συντριπτικό μερίδιο κατέχουν τα λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά, άλλα από τα ακατέργαστα (40%) και τα ακατέργαστα λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (26%), και ακολουθούν το φυσικό αέριο (13%), και το αργίλιο σε ακατέργαστη μορφή (10,5%).

Αναλυτικότερη παρουσίαση του διμερούς εμπορίου κατά το εννεάμηνο 2016 μπορούν να αντληθούν [εδώ](#).

Αλλαγή του τοπίου στο ρωσικό αγροτικό τομέα κατά την τελευταία δεκαετία

Σύμφωνα με τα πρώτα αποτελέσματα αγροτικής απογραφής που πραγματοποίησε η Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία Rosstat, ο αριθμός των αγροτικών επιχειρήσεων και αγροκτημάτων κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 ετών έχει μειωθεί σχεδόν κατά το ήμισυ. Η αγροτική απογραφή έδειξε ότι ο γεωργικός τομέας της χώρας διέρχεται μία φάση συγχωνεύσεων και εξαγορών, η οποία θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την μονοπώληση των τοπικών αγορών. Έτσι, σύμφωνα με τη Rosstat, τα τελευταία 10 χρόνια, ο αριθμός των αγροτικών οργανώσεων (επιχειρήσεις και φάρμες) έχει μειωθεί κατά 1,6 φορές (39%), από 59.200 το 2006 σε 36.400 το 2016. Ανάλογη μείωση

καταγράφεται στον αριθμό των αγροτών: από 285.000 το 2006 σε 174.600 το 2016.

Σημειώνεται ότι τα αποτελέσματα αυτά αφορούν στο κύριο μέρος της απογραφής που διεξήχθη κατά το διάστημα από 1 Ιουλίου έως 15 Αυγούστου 2016, ενώ το διάστημα 15 Σεπτεμβρίου – 15 Νοεμβρίου, η Rosstat διεξήγαγε απογραφή και στις απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές. Έτσι, τα αποτελέσματα θα συμπληρωθούν με τα νέα στοιχεία που θα προκύψουν από τη δεύτερη φάση της απογραφής. Η τελευταία παρόμοια αγροτική απογραφή πραγματοποιήθηκε το 2006.

Σύμφωνα με τους ειδικούς του τομέα, οι βασικοί λόγοι πίσω από την παρατηρούμενη μείωση του αριθμού των γεωργικών οργανώσεων στη χώρα είναι η μαζική ενοποίηση των αγροκτημάτων και η δημιουργία των αποκαλούμενων “γεωργικών εκμεταλλεύσεων” (agricultural holdings). Έτσι, μπορούμε πλέον να μιλάμε για σταδιακή διαμόρφωση μιας δυαδικής διάρθρωσης του γεωργικού τομέα στη Ρωσία: από τη μία πλευρά υπάρχουν οι τεράστιες, οριζοντίως και καθέτως ολοκληρωμένες δομές (γεωργικές εκμεταλλεύσεις), και από την άλλη, οι μικρότερες αγροτικές επιχειρήσεις που προσιδιάζουν περισσότερο στις δυτικές δομές.

Πολλοί αναλυτές υποστηρίζουν ότι οι επιπτώσεις για την οικονομία από τη συγκέντρωση της γεωργικής παραγωγής σε μεγάλες επιχειρήσεις μπορεί να είναι πολύ σοβαρές: δημιουργία ολιγοπωλίων, μονοπωλιακή τιμολόγηση των προϊόντων, απώλεια του ελέγχου επί του πληθωρισμού, αύξηση της ανεργίας στην ύπαιθρο και πτώση του βιοτικού επιπέδου του αγροτικού πληθυσμού, και ταυτόχρονα απώλεια ενός

σημαντικού μέρους του εδάφους που είναι κατάλληλο για γεωργική χρήση, καθώς με την πτώχευση των μικρών αγροτικών επιχειρήσεων, η γη τους παραχωρείται σε άλλους και είτε χτίζεται είτε χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς.

Η διαδικασία της υποκατάστασης των εισαγωγών όχι μόνο δεν οδήγησε στην ανάπτυξη της αγοράς και την αύξηση του αριθμού των προμηθευτών, αλλά αντιθέτως επιτάχυνε την απορρόφηση των ανεξάρτητων αγροτών και αγροκτημάτων από τις μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου. Αυτό οφείλεται κυρίως στις δυσκολίες πρόσβασης των επιχειρήσεων σε κεφάλαια, οι οποίες έχουν επιδεινωθεί λόγω της κρίσης και οι οποίες είναι ακόμα εντονότερες για τις πιο μικρές επιχειρήσεις. Οι τράπεζες δανείζουν πολύ πιο εύκολα και με χαμηλά επιτόκια τις μεγάλες επιχειρήσεις holding, οι οποίες παρουσιάζουν υψηλά κέρδη, τη στιγμή που τα επιτόκια για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να φθάσουν ακόμα και το 30% ετησίως.

Ταυτόχρονα, εξαιρετικά δύσκολη για τις μικρές αγροτικές επιχειρήσεις είναι και η πρόσβαση στις κρατικές προμήθειες, καθώς δεν είναι σε θέση να ανταγωνιστούν τις χαμηλότερες τιμές που προσφέρουν οι μεγάλες γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Επιπλέον, οι μικροί παραγωγοί δυσκολεύονται να τοποθετήσουν τα προϊόντα τους στα ράφια των καταστημάτων και αναγκάζονται να πουλήσουν τις πρώτες ύλες στις μεγάλες επιχειρήσεις σε τιμή ελαφρώς υψηλότερη από το κόστος παραγωγής τους.

Σύμφωνα με ορισμένους αναλυτές, υπάρχει πλήρης απουσία μίας ώριμης και στοχευμένης κρατικής πολιτικής στον συγκεκριμένο τομέα, καθώς και εδώ, όπως στους περισσότερους τομείς της ρωσικής οικονομίας, επικρατούν η διαφθορά και τα μονοπώλια των μεγάλων εταιρειών, τα οποία εκτοπίζουν τους μικρούς παραγωγούς και μαζί με αυτούς κάθε ίχνος ανταγωνισμού.

Έκθεση Παγκόσμιας Τράπεζας για πορεία ρωσικής οικονομίας

Την Τετάρτη 9 Νοεμβρίου 2016 δημοσιεύθηκε η επικαιροποιημένη έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη ρωσική οικονομία με τίτλο "Russia Economic Report #36: The Russian Economy Inches Forward: Will That Suffice to Turn the Tide?".

Russia Economic Report

No. 36 | November 2016

The Russian Economy Inches Forward: Will that suffice to turn the tide?

Σύμφωνα με την έκθεση, η Ρωσία συνεχίζει την προσαρμογή της στις χαμηλότερες τιμές του πετρελαίου και στις συνθήκες που δημιούργησαν οι οικονομικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν τον Ιούλιο του 2014. Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών, η κυβέρνηση εφήρμοσε ένα πακέτο πολιτικών, που περιλαμβάνουν την υιοθέτηση ελεύθερα κυμαινόμενης συναλλαγματικής ισοτιμίας, περικοπές των δαπανών σε πραγματικούς όρους και ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, οι οποίες μαζί με την αξιοποίηση του Αποθεματικού Ταμείου έχουν συμβάλει στη διευκόλυνση αυτής της προσαρμογής.

Η συνεχής πτώση των πραγματικών εισοδημάτων έχει οδηγήσει σε συμπίεση της εγχώριας ζήτησης, ενώ η ύφεση, η οποία εμφανίστηκε κατά το τρίτο τρίμηνο του 2014, συνεχίστηκε και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2016. Ωστόσο, με τη βοήθεια των πολιτικών που εφήρμοσε η κυβέρνηση, ο ρυθμός της ύφεσης έχει πλέον μειωθεί ουσιαστικά: το πραγματικό ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά μόλις 0,9% σε ετήσια βάση κατά το α' εξάμηνο του 2016 σε σύγκριση με -3,7% το 2015.

Μετά από την ύφεση της τελευταίας περιόδου, οι βασικοί οικονομικοί και χρηματοοικονομικοί δείκτες έχουν αρχίσει να διορθώνονται, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι έχουν εξαλειφθεί οι κίνδυνοι που απειλούν τη ρωσική οικονομία. Έτσι, ενώ ο πληθωρισμός το διάστημα

Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2016 ανήλθε σε 7,4%, μειωμένος στο μισό από το 15,9% της ίδιας περιόδου του 2015, οι πληθωριστικές προσδοκίες εξακολουθούν να είναι αυξημένες. Η ανεργία, στο 5,6%, παραμένει σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, κυρίως λόγω της ευελιξίας των μισθών. Ο τραπεζικός τομέας έχει επίσης σταθεροποιηθεί πλέον σε μεγάλο βαθμό, ωστόσο, ακόμα παραμένει ευάλωτος στους μακροοικονομικούς κινδύνους που δημιουργούν η χαμηλή ανάπτυξη και χαμηλή ζήτηση.

Ο ενοποιημένος προϋπολογισμός των περιφερειακών κυβερνήσεων σημείωσε πλεόνασμα κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 2016, ωστόσο, έως το τέλος του έτους το πλεόνασμα αυτό αναμένεται να μετατραπεί σε έλλειμμα. Επιπλέον, όπως επισημαίνει η Τράπεζα, οι μέσοι όροι κρύβουν σημαντικές διακυμάνσεις: πάνω από τα δύο τρίτα των περιφερειών έχουν δημοσιονομικό έλλειμμα, ενώ πολλές από αυτές αντιμετωπίζουν αυξανόμενο χρέος. Ταυτόχρονα, το Αποθεματικό Ταμείο βρίσκεται ήδη υπό σοβαρή πίεση και αναμένεται να εξαντληθεί το 2017.

Από την πλευρά του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού, το δημοσιονομικό έλλειμμα επιδεινώθηκε το 2016. Παρά τις περικοπές δαπανών που σημειώθηκαν από την αρχή του 2016, το έλλειμμα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού διευρύνθηκε κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2016 και έφθασε το 2,6% σε σύγκριση με 1,1% τους πρώτους εννέα μήνες του 2015. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι περικοπές δαπανών κατάφεραν να αντισταθμίσουν μόνο εν μέρει τη μείωση των εσόδων από την πτώση της τιμής του πετρελαίου. Καθώς οι δαπάνες αναμένεται να υπερβούν τα έσοδα ακόμη περισσότερο κατά τους τελευταίους τρεις μήνες του 2016, στο

τέλος του έτους το έλλειμμα αναμένεται να αυξηθεί σε 3,7%.

Όσον αφορά στο ποσοστό φτώχειας, αυτό μειώθηκε ελαφρά κατά το 2016, παρά τη συνεχιζόμενη συρρίκνωση του διαθέσιμου εισοδήματος (κατά 5,8%). Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2016, 21,4 εκατομμύρια άνθρωποι ή το 14,6% του πληθυσμού, είχε εισοδήματα κάτω από το εθνικό όριο της φτώχειας. Το ποσοστό αυτό είναι κατά μισή ποσοστιαία μονάδα χαμηλότερο από ό, τι πριν από ένα χρόνο. Η μείωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι τα στρώματα αυτά του πληθυσμού καταναλώνουν περισσότερα τρόφιμα ως ποσοστό του εισοδήματός τους, και ο πληθωρισμός των τροφίμων ήταν χαμηλότερος από τον πληθωρισμό των προϊόντων εκτός τροφίμων κατά τα δύο πρώτα τρίμηνα του 2016.

Ωστόσο, πολλοί άνθρωποι που βρίσκονται στο κατώτερο 40% και στη μέση της κατανομής του εισοδήματος, παρουσίασαν σημαντική μείωση των πραγματικών εισοδημάτων τους το 2015. Αυτό οδήγησε σε αύξηση του μεριδίου των ευάλωτων στρωμάτων του πληθυσμού με κατά κεφαλήν εισόδημα κάτω από 10 δολάρια/ημέρα κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες, ανατρέποντας σημαντικό μέρος της αύξησης της ευημερίας που είχε επιτευχθεί τα τελευταία έτη.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις δυναμικές, η Παγκόσμια Τράπεζα αναμένει ότι η οικονομία της Ρωσίας θα κάνει μικρά βήματα προς την ανάπτυξη. Για το 2016, η ανάπτυξη της ρωσικής οικονομίας προβλέπεται στο -0,6%, ποσοστό που συνιστά βελτίωση από την προηγούμενη πρόβλεψη του Ιουνίου του -1,2%. Καθώς η τιμή του πετρελαίου αναμένεται να συνεχίσει την ανάκαμψή της σε 55,2 \$/βαρέλι το 2017 και 59,9 \$/βαρέλι το 2018, η άνοδος αυτή θα επηρεάσει θετικά την

εγχώρια ζήτηση, οδηγώντας την οικονομία σε ανάπτυξη της τάξης του 1,5% το 2017 και 1,7% το 2018.

Αυτή η ανάκαμψη της ανάπτυξης, ωστόσο, είναι μάλλον απίθανο να μπορέσει να συνεισφέρει στην οικοδόμηση μιας πιο διαφοροποιημένης οικονομίας. Οι κίνδυνοι που απορρέουν από την μεταβλητότητα των τιμών των βασικών προϊόντων και από τα διαρθρωτικά προβλήματα παραμένουν. Με όλους τους άλλους παράγοντες να παραμένουν αμετάβλητοι, μία αύξηση [μείωση] των τιμών του πετρελαίου κατά 15% αλλάζει την πρόβλεψη για την ανάπτυξη του 2017 από 1,5% σε 2,1% [0,7%], αποδεικνύοντας την ευαισθησία της οικονομίας στις διακυμάνσεις των τιμών των πρώτων υλών. Πράγματι, ενώ οι εξαγωγές έχουν αυξηθεί σε ορισμένους τομείς εκτός καυσίμων, όπως η κλωστοϋφαντουργία, η επεξεργασία ξύλου, τα μέταλλα και τα μεταλλικά προϊόντα, και η γεωργία, η οποία αναπτύχθηκε κατά 1,5% κατά το α' εξάμηνο του 2016, η συνολική αξία των εξαγωγών αγαθών εκτός καυσίμων μειώθηκε κατά 13,4% κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2016, με περισσότερο από το ήμισυ των τομέων αυτών να καταγράφουν πτώση.

Συνολικά, η υποκατάσταση των εισαγωγών φαίνεται να έχει περιορισμένο αντίκτυπο στην ανάπτυξη και την αναδιανομή των παραγωγικών συντελεστών μέχρι τώρα. Η μερική κυκλική ανάκαμψη, η οποία έρχεται σε συνέχεια της αύξησης των τιμών του πετρελαίου, είναι απίθανο να συνοδευτεί από ανακατανομή των συντελεστών σε δραστηριότητες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας εκτός του πετρελαϊκού τομέα. Η διαδικασία διαφοροποίησης της οικονομίας προχωρά αργά λόγω της σχετικά χαμηλής

πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας στους περισσότερους τομείς εμπορεύσιμων αγαθών και της περιορισμένης διαθεσιμότητας σε εργατικό δυναμικό, σε συνδυασμό και με τους διαρθρωτικούς και θεσμικούς περιορισμούς που πρέπει πρώτα να αρθούν.

Η έκθεση καταλήγει ότι παρά όλους αυτούς τους κινδύνους, η εικόνα που παρουσιάζει η ρωσική οικονομία είναι συνολικά θετική και η αντίδραση των ρωσικών αρχών κρίνεται, αναμφισβήτητα, ως ικανοποιητική, καθώς κατόρθωσαν να αντιμετωπίσουν επιδέξια τα πολλαπλά πλήγματα που δέχθηκε η οικονομία. Ένα σημαντικό βήμα, ιδίως υπό το φως των συνεχώς μειούμενων δημοσιονομικών αναχωμάτων, με το Αποθεματικό Ταμείο να αναμένεται να εξαντληθεί το 2017, είναι η επιστροφή στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πλαίσιο (τριετές σχέδιο προϋπολογισμού).

Η Ρωσία τα τελευταία χρόνια έχει επιτύχει πολλές θετικές αλλαγές στον τομέα της ρύθμισης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, οι οποίες οδήγησαν στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος. Αυτές οι αλλαγές είναι αναγκαίες, όχι όμως και επαρκείς για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Η ιδιοκτησία των παραγωγικών περιουσιακών στοιχείων, παρά τις σημαντικές αλλαγές στο ρόλο του κράτους κατά τις τελευταίες δεκαετίες, έχει γίνει ακόμη πιο συγκεντρωτική, περιορίζοντας έτσι τον ανταγωνισμό και επιδεινώνοντας την εταιρική διακυβέρνηση, ενώ ταυτόχρονα, η ρωσική οικονομία και κοινωνία έχει να αντιμετωπίσει ακόμα περίπλοκα κοινωνικο-οικονομικά ζητήματα που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού. Η αντιμετώπιση όλων αυτών των θεμάτων είναι τελικά αυτό που θα βοηθήσει να αναστραφεί το κλίμα.

Ενημέρωση από Διεθνές Νομισματικό Ταμείο για την πορεία της ρωσικής οικονομίας

Ενημέρωση για την πορεία της ρωσικής οικονομίας και τις προκλήσεις που αυτή αντιμετωπίζει το 2016 και 2017 πραγματοποίησε την Τετάρτη 2 Νοεμβρίου 2016 ο εκπρόσωπος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στη Ρωσική Ομοσπονδία, κ. Gabriel Di Bella, στο πλαίσιο εκδήλωσης που διοργανώνει ετησίως ο

Σύνδεσμος Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων
(Association of European Businesses – AEB)
της Ρωσίας.

Σύμφωνα με τον κ. Di Bella, η Ρωσική Κυβέρνηση, κατά το περασμένο έτος, επικέντρωσε τις προσπάθειές της στη σταθεροποίηση της οικονομίας. Οι πολιτικές που εφήρμοσε συνέβαλαν σημαντικά στην επίτευξη της σταθεροποίησης με απώτερο στόχο την επιστροφή στην ανάπτυξη. Ωστόσο, η πτώση των τιμών του πετρελαίου στις αρχές του τρέχοντος έτους καθυστέρησαν την ανάκαμψη, η οποία πλέον αναμένεται προς το τέλος του 2016 και τις αρχές του 2017.

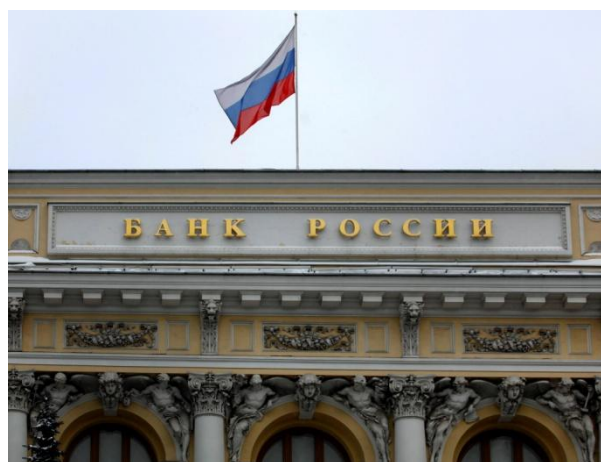
Η πλειοψηφία των οικονομικών δεικτών παρουσιάζει σημάδια σταθεροποίησης. Οι αλλαγές που έχουν επέλθει στις καθαρές χρηματοοικονομικές ροές από το εξωτερικό έχουν συμβάλει στη σταθεροποίηση των εισαγωγών, μετά την απότομη πτώση που αυτές σημείωσαν το 2015, υποδηλώνοντας ότι σταδιακά επανακάμπτει και η εγχώρια ζήτηση. Ο λογαριασμός τρεχουσών συναλλαγών επίσης, μετά από τη σημαντική χειροτέρευσή του το 2015, έχει αρχίσει να σταθεροποιείται, με ιδιαίτερως θετική την εξέλιξη των εκροών κεφαλαίου, οι οποίες από τα 173 δισ. δολάρια ΗΠΑ το 4^ο τρίμηνο του 2014, διαμορφώθηκαν σε μόλις 19,5 δισ. δολ. ΗΠΑ το 3^ο τρίμηνο του 2016. Έτσι, καθώς η οικονομία σταθεροποιείται, σταμάτησε η πτώση των πραγματικών μισθών, η οποία κατά το περασμένο έτος άγγιξε το 10%.

Η δημοσιονομική πολιτική που εφήρμοσε η Ρωσική Κυβέρνηση, με την εγκατάλειψη του μοντέλου του τριετούς προϋπολογισμού και την υιοθέτηση ετήσιου προϋπολογισμού για το 2016, επέτρεψε στο έλλειμμα του προϋπολογισμού να προσαρμοστεί στις έκτακτες συνθήκες που επικρατούσαν. Η επιστροφή από φέτος σε τριετή

προϋπολογισμό αποδεικνύει ότι η απαιτούμενη σταθεροποίηση των δημοσιονομικών της χώρας έχει επιτευχθεί, επιτρέποντας στην Κυβέρνηση να εγκαταλείψει τις ad hoc λύσεις και να επιστρέψει στους κανόνες. Προχωρώντας μπροστά, η Κυβέρνηση θα πρέπει να βρει τον τρόπο να συνδυάσει τη συνέχιση της απαραίτητης δημοσιονομικής εξυγίανσης με τη διατήρηση ενός φιλικού προς την ανάπτυξη επιπέδου δαπανών, χωρίς να διακινδυνεύσει την εύθραυστη ακόμα ανάκαμψη.

Ιδιαίτερη μνεία έκανε ο εκπρόσωπος του ΔΝΤ στο γεγονός ότι παρόλο που οι ομοσπονδιακές δαπάνες έχουν σταθεροποιηθεί σε απόλυτα μεγέθη, ωστόσο μόλις το 50% αυτών καλύπτεται από έσοδα που δεν σχετίζονται με τον πετρελαϊκό τομέα. Το πρόβλημα αυτό εμφανίστηκε μετά την κρίση του 2009 και έκτοτε δεν έχει καταστεί δυνατό να διορθωθεί, αποδεικνύοντας ότι οι προσπάθειες για διαφοροποίηση της οικονομίας και για υποκατάσταση των εισαγωγών δεν έχουν ακόμα αποδώσει τα αναμενόμενα.

Όσον αφορά τη νομισματική πολιτική, ο κ. Di Bella υποστήριξε ότι η πολιτική που εφήρμοσε η Κεντρική Τράπεζα της χώρας πέτυχε σε μεγάλο βαθμό τον στόχο μείωσης του πληθωρισμού που είχε θέσει. Όσο συνεχίζει να μειώνεται ο πληθωρισμός και να πλησιάζει τον στόχο του 4%, η Κεντρική Τράπεζα θα έχει το περιθώριο για χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής.

Καθώς οι δημογραφικοί παράγοντες δεν φαίνεται να ευνοούν την ανάπτυξη στη Ρωσία, με τον ενεργό πληθυσμό να μειώνεται συνεχώς, η ανάκαμψη της ρωσικής οικονομίας και η αύξηση του μεγέθους της

αγοράς θα απαιτήσουν σημαντικές τομές. Αυτές περιλαμβάνουν την ενίσχυση και βελτίωση των υποδομών, τον σχηματισμό ανθρωπίνου κεφαλαίου μέσω της βελτίωσης της εκπαίδευσης και της υγείας των πολιτών, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, τη διασφάλιση της σταθερότητας των σχετικών τιμών και τέλος τη δημιουργία όλων των απαραίτητων συνθηκών για την αύξηση των επενδύσεων.

Συνολικά, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Ταμείου, ο ρυθμός ανάπτυξης της ρωσικής οικονομίας κατά το επόμενο διάστημα θα διαμορφωθεί στο -0,8% το 2016, στο 1,1% το 2017, στο 1,2% το 2018 και στο 1,5% το 2019, με τον πληθωρισμό να ανέρχεται στο 5,9% στο τέλος του 2016, στο 4,9% στο τέλος του 2017 για να φτάσει στον στόχο του 4% το 2018 και 2019. Για την εξαγωγή αυτών των συμπερασμάτων, το ΔΝΤ έχει υπολογίσει ότι η τιμή του πετρελαίου θα διαμορφωθεί στα 43 \$/βαρέλι κατά το τρέχον έτος, στα 50,6 \$/βαρέλι το 2017, στα 53,1 \$/βαρέλι το 2018 και στα 54,4 \$/βαρέλι το 2019.

Καταλήγοντας, ο κ. Di Bella αναφέρθηκε στο γεγονός ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κίνδυνοι που απειλούν τη ρωσική οικονομία, τόσο εξωγενείς, όπως η μεταβλητότητα της τιμής του πετρελαίου και των διεθνών αγορών (επιτόκια Fed, ρυθμός ανάπτυξης Κίνας, κ.ά.), καθώς και ενδογενείς, που σχετίζονται κυρίως με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, ταυτόχρονα, όμως, η ρωσική οικονομία διαθέτει ορισμένα θεμελιώδη χαρακτηριστικά, τα οποία της παρέχουν σημαντική θωράκιση, όπως το εξαιρετικά χαμηλό δημόσιο χρέος (17% του ΑΕΠ), τα χαμηλά και πλήρως διαχειρίσιμα ελλείμματα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού, τα υψηλά αποθέματα συναλλαγματικών διαθεσίμων, το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κ. ά.

Η περικοπή δαπανών στη γεωργία παγώνει τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων

Με τις δαπάνες του προϋπολογισμού του 2017 για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της χώρας να εμφανίζονται σημαντικά μειωμένες, πολλές επιχειρήσεις του τομέα παγώνουν τα σχέδιά τους για περαιτέρω ανάπτυξη της παραγωγής τους.

Σημειώνουμε ότι ο προϋπολογισμός του 2016 προέβλεπε κονδύλια ύψους 237 δισ. ρουβλίων για την εφαρμογή του προγράμματος ανάπτυξης του γεωργικού τομέα. Ωστόσο, λόγω της κρίσης, στο πρόγραμμα τελικά δόθηκαν 215 δισ. ρούβλια. Για το 2017, το σχέδιο προϋπολογισμού προβλέπει ακόμα χαμηλότερα ποσά, της τάξης των 204,5 δισ. ρουβλίων.

Έτσι, στις 18 Νοεμβρίου τ.έ., η εταιρεία Rusagro, ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς ζάχαρης και κρέατος στη Ρωσία, ανακοίνωσε ότι αναβάλλει τα σχέδιά της να εισέλθει στην αγορά παραγωγής κηπευτικών. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ομίλου αποφάσισε να παγώσει το σχέδιο για την κατασκευή θερμοκηπίου έκτασης 100 εκταρίων, λόγω έλλειψης κρατικής στήριξης, η οποία αναμένεται ότι το 2017 δεν θα είναι αρκετή για να καλύψει τις απαιτήσεις χρηματοδότησης του έργου.

Η εταιρεία είχε εγκρίνει τον Μάρτιο τ.έ. σχέδιο κατασκευής θερμοκηπίων έκτασης 300 εκταρίων, το οποίο θα την καθιστούσε τον μεγαλύτερο παραγωγό λαχανικών της χώρας, με μερίδιο αγοράς 20%. Σύμφωνα με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Rusagro Maxim Basov, το κόστος του έργου υπολογίζεται σε περίπου 20 δισ. Ρούβλια. Το πρώτο συγκρότημα θερμοκηπίων έκτασης 100 εκταρίων θα κατασκευαζόταν στην περιοχή

Ταμπώφ, όπου θα παράγονταν ντομάτες, αγγούρια και μαρούλια, με συνολική παραγωγική ικανότητα 90.000 τόνων λαχανικών ετησίως.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, η εταιρεία σχεδίαζε να καλύψει με ίδια κεφάλαια το 30% του κόστους, ενώ το υπόλοιπο θα χρηματοδοτείτο από τις τράπεζες. Στόχος της εταιρείας ήταν να ενταχθεί στο πρόγραμμα του Υπουργείου Γεωργίας της χώρας για την επιδότηση του επιτοκίου των δανείων και τη συνακόλουθη επιστροφή του 20% του κόστους κεφαλαίου.

Ωστόσο, η εταιρεία, καθώς δεν έχει λάβει ακόμα την απόφαση της αρμόδιας Επιτροπής του Υπουργείου Γεωργίας σχετικά με τις επιδοτήσεις, ενώ ταυτόχρονα η εικόνα γύρω από τους διαθέσιμους πόρους από τον προϋπολογισμό του 2017 είναι ακόμα ασαφής, αποφάσισε να “παγώσει” το συγκεκριμένο έργο, έως ότου υπάρξει μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησής του. Σύμφωνα με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας, η ομάδα που ασχολείται με το έργο είναι έτοιμη να επιστρέψει σε αυτό, σε περίπτωση που εξασφαλισθεί μεγαλύτερη οικονομική στήριξη από το κράτος.

Επιπλέον, η εταιρεία Rosagromarket ανέβαλε την κατασκευή κέντρου χονδρικής πώλησης και διανομής στην περιοχή Νοβοσιμπίρσκ, συνολικής αξίας 16,5 δισ. ρουβλίων. Σύμφωνα με εκπρόσωπο της εταιρείας, εάν η κυβέρνηση εγκρίνει την κρατική στήριξη για το έργο αυτό, η εταιρεία σχεδιάζει να ξεκινήσει την κατασκευή την άνοιξη του 2017.

Ταυτόχρονα, η μη καταβολή των επιδοτήσεων προς τον όμιλο επιχειρήσεων Cherkizovo, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου 2 δισ. ρουβλία, στερεί από την εταιρεία τη δυνατότητα να

εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τις συμφωνίες επενδύσεων με τις περιφέρειες.

Τα προβλήματα με την καταβολή από το Υπουργείο Γεωργίας ακόμη και των ήδη εγκεκριμένων επιδοτήσεων ξεκίνησαν πέρυσι. Οι γαλακτοπαραγωγοί της χώρας στράφηκαν μάλιστα προς τον αρμόδιο Αναπληρωτή Πρωθυπουργό Arkady Dvorkovich για να βοηθήσει, καθώς οι υποχρεώσεις του κράτους προς τη βιομηχανία γαλακτοκομικών προϊόντων, σύμφωνα με την Ένωση Γαλακτοπαραγωγών (Soyuzmoloko), ανέρχονταν σε 7,5 δισ. ρούβλια.

Σύμφωνα με εκπροσώπους του κλάδου, οι φόβοι ότι η μείωση των δαπανών του προϋπολογισμού για τον αγροτικό τομέα της χώρας και η επακόλουθη περιστολή των μέτρων κρατικής στήριξης θα οδηγήσουν σε κατάρρευση της επενδυτικής δραστηριότητας στον κλάδο, έχουν ήδη αρχίσει να επαληθεύονται.

Απαγόρευση λειτουργίας επαγγελματικού κοινωνικού δικτύου LinkedIn στη Ρωσία

Η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Επίβλεψης των Επικοινωνιών, των Τεχνολογιών Πληροφορικής και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας Roskomnadzor ανακοίνωσε την Πέμπτη, 17 Νοεμβρίου 2016, ότι απαγόρευσε την πρόσβαση στο επαγγελματικό κοινωνικό δίκτυο LinkedIn στη Ρωσία.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Υπηρεσίας, το LinkedIn έχει συμπεριληφθεί στο μητρώο των δικτυακών τόπων που παραβιάζουν τα δικαιώματα των ιδιοκτητών προσωπικών δεδομένων και θα πρέπει να αποκλειστεί από τους τηλεπικοινωνιακούς φορείς της χώρας.

Λόγος για την απαγόρευση είναι η μη συμμόρφωση της εταιρείας προς τον ρωσικό νόμο περί αποθήκευσης των προσωπικών δεδομένων των Ρώσων πολιτών εντός ρωσικού εδάφους. Σύμφωνα με το νόμο, τα προσωπικά δεδομένα των Ρώσων μπορούν

να υποβληθούν σε επεξεργασία και να αποθηκεύονται μόνο σε βάσεις δεδομένων που βρίσκονται εντός της ρωσικής επικράτειας.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Roskomnadzor Vadim Ampelonsky, η Υπηρεσία είχε αποστείλει αιτήματα στο δίκτυο δύο φορές, ζητώντας να ενημερωθεί σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων για τη μετεγκατάσταση των βάσεων δεδομένων της εταιρείας στη Ρωσία, αλλά δεν έλαβε καμία απάντηση.

Σημειώνουμε ότι στις 10 Νοεμβρίου τ.έ., Δικαστήριο της Μόσχας απέρριψε την προσφυγή του LinkedIn κατά της απαγόρευσής του στη Ρωσία.

Σύμφωνα με εκπρόσωπο της εταιρείας, η απαγόρευση είχε ως συνέπεια εκατομμύρια χρήστες από τη Ρωσία να μην έχουν πρόσβαση στους λογαριασμούς τους. Η εταιρεία ενδιαφέρεται ακόμα για μια συνάντηση με Roskomnadzor έτσι ώστε να συζητήσουν την αποθήκευση των προσωπικών δεδομένων.

Εξελίξεις στους τομείς παραγωγής πουλερικών και χοιρινού κρέατος στη Ρωσία

Η παραγωγή πουλερικών στη Ρωσία, η οποία παρουσίαζε διψήφιους ρυθμούς ανάπτυξης κατά την τελευταία δεκαετία, εμφάνισε σημάδια σταθεροποίησης κατά το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2016. Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το ανωτέρω διάστημα, η παραγωγή πουλερικών παρουσίασε οριακή αύξηση της τάξης του 0,6% (σε αριθμό ζώων) σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2015.

Σύμφωνα με τον Διευθυντή του κέντρου ανάλυσης "Sovecon", κ. Andrei Sizov, η

εξέλιξη αυτή οφείλεται στην πτώση της ζήτησης για τα προϊόντα που έχει προκαλέσει η συνεχιζόμενη μείωση των εισοδημάτων, καθώς και στους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης του τομέα κατά το παρελθόν (ρυθμός αύξησης κατά μέσο όρο 13% ετησίως από τη δεκαετία του 2000). Σε αυτούς τους παράγοντες πρέπει να προστεθούν η στασιμότητα των τιμών των προϊόντων, καθώς και η αύξηση του κόστους παραγωγής, σύμφωνα με τη Γενική Διευθύντρια της Ρωσικής Ένωσης Πουλερικών Galina Bobyleva. Κατά το διάστημα Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους, η μέση τιμή των προϊόντων πουλερικών μειώθηκε κατά 3% και διαμορφώθηκε στα 92,26 ρούβλια/κιλό.

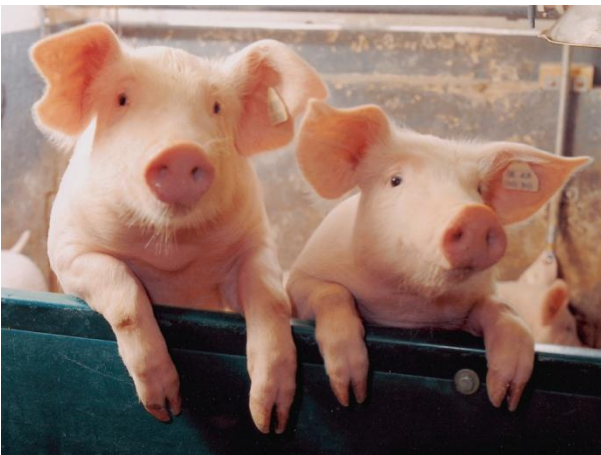
Σύμφωνα με ειδικούς του κλάδου, οι τιμές των πουλερικών στη Ρωσία είναι από τις χαμηλότερες στον κόσμο. Την ίδια στιγμή, το κόστος των ζωοτροφών, των αυγών για επώαση και των κτηνιατρικών φαρμάκων έχει αυξηθεί σημαντικά λόγω της υποτίμησης του ρουβλίου. Ως εκ τούτου, κατά τους πρώτους εννέα μήνες του έτους, το μικτό περιθώριο κέρδους του τομέα μειώθηκε κατά 4,6 ποσοστιαίες μονάδες στο 14,3%, σύμφωνα με έκθεση του ομίλου επιχειρήσεων Cherkizovo. Για λόγους σύγκρισης, αναφέρουμε ότι το αντίστοιχο ποσοστό για το χοιρινό κρέας είναι 29,8%.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Εθνικού Συνδέσμου Κρεατοπαραγωγών κ. Sergey Yushin, τα πουλερικά κατέχουν το 45% της συνολικής κατανάλωσης κρέατος των ρωσικών νοικοκυριών, το χοιρινό κρέας το 32,5% και το βοδινό το 20,7%. Με την εγχώρια ζήτηση να καλύπτεται πλήρως, η ρωσική αγορά πουλερικών έχει αρχίσει να παρουσιάζει σημάδια κορεσμού. Ένας τρόπος για να διατηρηθεί η ανάπτυξη του κλάδου είναι η πραγματοποίηση εξαγωγών των προϊόντων αυτών σε τρίτες χώρες. Ωστόσο, με τις κύριες αγορές, όπως αυτή της Κίνας, να παραμένουν κλειστές για τους Ρώσους πτηνοτρόφους, τις διαδικασίες εισόδου στις αγορές της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής να εμφανίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες, και ταυτόχρονα την ύπαρξη έντονου ανταγωνισμού, κυρίως από τη Βραζιλία, οι

προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Ρώσοι παραγωγοί είναι σημαντικές.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τελωνειακής Υπηρεσίας, οι εξαγωγές πουλερικών (Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας 0207) από τη Ρωσία αυξήθηκαν κατά 7,2% το 2014 σε σχέση με το 2013 και κατά 14,7% το 2015 σε σχέση με το 2014, ενώ τα στοιχεία του 9μήνου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2016 δείχνουν αύξηση της δυναμικής των εξαγωγών της τάξης του 50%. Ωστόσο, σχεδόν ολόκληρη αυτή η αύξηση αφορά σε εξαγωγές των εν λόγω προϊόντων προς την Ουκρανία και δεν αποτελούν ένδειξη διεύρυνσης των Ρώσων παραγωγών σε νέες αγορές.

Από την άλλη πλευρά, ο τομέας παραγωγής χοιρινού κρέατος στη Ρωσία εμφανίζει σημαντική δυναμική. Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας, κατά το διάστημα Ιαν.-Σεπ. 2016, η παραγωγή χοιρινού κρέατος αυξήθηκε κατά 4,5% σε αριθμό ζώων και κατά 14,2% σε όρους ζώντος βάρους, ενώ σύμφωνα με στοιχεία της Ρωσικής Ένωσης Χοιροτρόφων, το 2016 η κατανάλωση χοιρινού κρέατος αναμένεται να αυξηθεί κατά 8%.

Ταυτόχρονα, οι προβλέψεις έως το 2020 κάνουν λόγο για μέση ετήσια αύξηση της παραγωγής χοιρινού κρέατος στη Ρωσία κατά 1.480 χιλ. τόνους, σύμφωνα με τα στοιχεία της ίδιας Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, οι εταιρείες του κλάδου σχεδιάζουν την περαιτέρω αύξηση της παραγωγής τους, επενδύοντας στον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεών τους ή για την κατασκευή νέων. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 5 ετών, το ποσοστό των νεόδμητων και εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων σφαγής στο συνολικό αριθμό

των εγκαταστάσεων αυξήθηκε από 12% σε 55%, ενώ έως το 2020 αναμένεται να φθάσει το 75%. Αξίζει να αναφερθεί ότι προ ολίγων ημερών, ο όμιλος επιχειρήσεων Rusagro ανακοίνωσε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενέκρινε την κατασκευή τριών σύγχρονων χοιροτροφικών μονάδων, οι οποίες αναμένεται να φθάσουν σε πλήρη παραγωγική ικανότητα της τάξης των 40-45 χιλιάδων τόνων ζώντος βάρους το 2019. Το ύψος της επένδυσης θα ανέλθει σε 7,5 δισ. ρούβλια και το έργο έχει ήδη λάβει την έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής του Υπουργείου Γεωργίας, προκειμένου να λάβει κρατική στήριξη.

Η ιδιαίτερα αυξημένη δυναμική που παρουσιάζει ο κλάδος της παραγωγής χοιρινών προϊόντων επιβεβαιώνεται επιπλέον και από τη θεαματική αύξηση των ρωσικών εξαγωγών των εν λόγω προϊόντων. Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τελωνειακής Υπηρεσίας, οι εξαγωγές χοιρινού κρέατος (Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας 0203) από τη Ρωσία αυξήθηκαν κατά 103% το 2014 σε σχέση με το 2013 και κατά 197% το 2015 σε σχέση με το 2014, ενώ τα στοιχεία του 9μήνου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2016 δείχνουν επιπλέον εντυπωσιακή αύξηση της τάξης του 508%.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2017

 <p>MIR STEKLA 2017 05.06.2017–08.06.2017</p> <p>19th International Exhibition for Glass products, Manufacturing, Processing and Finishing Technology</p>	 <p>METALLURGY-LITMASH 2017 05.06.2017–08.06.2017</p> <p>International Trade Fair for Metallurgy, Machinery, Plant Technology & Products</p>
 <p>TUBE. RUSSIA 2017 05.06.2017–08.06.2017</p> <p>International Tube and Pipe Trade Fair in Russia</p>	 <p>ALUMINIUM / NON-FERROUS 2017 05.06.2017–08.06.2017</p> <p>International Trade Fair for Aluminium and Non-Ferrous Metals, Materials, Technologies and Products</p>
 <p>WIRE RUSSIA 2017 05.06.2017–08.06.2017</p> <p>International Trade Fair for Wire Production</p>	 <p>STEEL STRUCTURES 2017 05.06.2017–08.06.2017</p> <p>International Exhibition</p>
 <p>WASTETECH 2017 06.06.2017–08.06.2017</p> <p>International exhibition for waste management, recycling, environmental technologies and renewable energy</p>	 <p>SEMIEXPO RUSSIA 2017 07.06.2017–08.06.2017</p> <p>International Exhibition for Semiconductors</p>
 <p>VISION RUSSIA 2017 07.06.2017–08.06.2017</p> <p>Specialized machine vision exhibition and conference</p>	 <p>INTEGRATION 2017 14.06.2017–16.06.2017</p> <p>International Exhibition for Rehabilitation Equipment and Technologies</p>
 <p>MOULDS. DIE MOULDS. STAMPS 20.06.2017–22.06.2017</p> <p>The 12th International specialized trade fair for mold-making, prototyping and 3D technologies</p>	 <p>ROSPLAST. PLASTICS. EQUIPMENT & ITEMS 20.06.2017–22.06.2017</p> <p>The 8th International specialized exhibition of raw materials, equipment and technologies for the production of plastic goods and items</p>
 <p>ROSUPACK 20.06.2017–23.06.2017</p> <p>The 22nd International exhibition for the packaging industry</p>	 <p>MIOGE 27.06.2017–30.06.2017</p> <p>The 14th International Oil and Gas Exhibition</p>
 <p>IMDS-2017 28.06.2017–02.07.2017</p> <p>8th International Maritime Defense Show</p>	